

RECENZII

A. MELNICIUC, B. P. NICULICĂ, S. IGNĂTESCU, S.-C. ENEA (eds.), *Eternitatea arheologiei. Studii în onoarea profesorului Dumitru Boghian la a 65-a aniversare*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2020, 660 p., ISBN 978-606-020-278-3

Este o tradiție ca, la împlinirea unei vârste încununată de o carieră științifică prodigioasă, unii membri ai breslei arheologilor și istoricilor să fie omagiați și prin intermediul unor volume științifice. În această categorie se înscrie și lucrarea a cărei prezentare o facem în aceste pagini și care a fost dedicată cercetătorului și profesorului Dr. Dumitru Boghian de la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava. Pentru a celebra într-un mod cât mai reprezentativ frumoasa vârstă de 65 de ani a celui amintit, un grup de foști studenți și actuali colaboratori, cercetători promițători la rândul lor, au editat un amplu volum apărut la prestigioasa Editură Mega din Cluj-Napoca.

Lucrarea este foarte consistentă nu doar prin numărul însemnat de pagini și contribuții științifice, ci, mai ales, prin conținutul său, ce acoperă o plajă variată de teme arheologice.

În deschidere, se întâlnește un grupaj cvadripartit, care se dorește a fi o completă prezentare a activității celui omagiat. Cele patru articole, semnate de editorii volumului, fac o trecere în revistă a celor mai importante momente din cariera domnului profesor Boghian, de la activitatea în învățământul preuniversitar până la fructuoasa muncă de arheolog. Desigur, truda și devotamentul cercetătorului sucevean se regăsesc în densa listă a contribuțiilor științifice, care încununează portretul său (p. 41-94).

Volumul cuprinde 32 de articole și studii semnate de cercetători din România, Republica Moldova, Ucraina, Rusia și Polonia.

Din punct de vedere tematic, subiectele abordate aparțin, cu precădere, preistoriei și doar câteva privesc arheologia mileniului I. p. Chr.

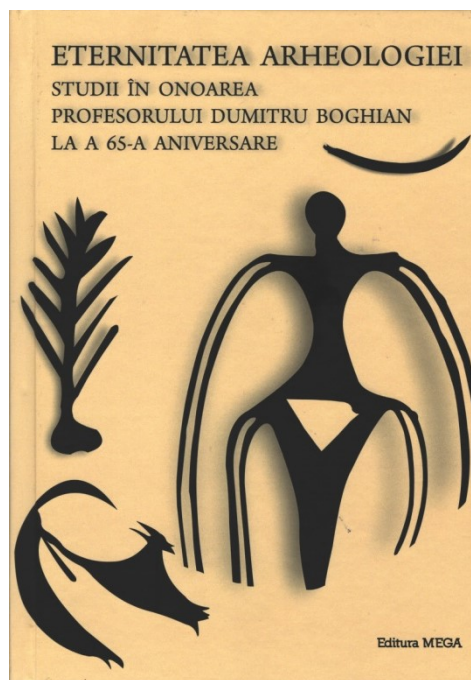
Merită amintit un mic studio, semnat de A. I. Bobîna și B. Bobîna, privitor la un proiect de arheologie montană din nordul României (p. 95-108), care aduce unele completări la acest domeniu mult prea puțin aprofundat în cercetarea de la noi.

Pentru Paleolitic, este reprezentativ studiul colegilor V. Chirica și C. Cordoș, care aduc în discuție aspecte ale vieții și morții din cele mai vechi etape ale preistoriei, accentul fiind pus pe legătura dintre om și foc (p. 109-128).

Așa cum era de așteptat, date fiind preocupările profesorului Boghian, un set amplu de studii privesc epocile post-paleolitice din vestul și nordul Mării Negre.

Neoliticul este reliefat prin două articole, dedicate spațiului transilvănean, care abordează aspecte cu implicații culturale (S. A. Luca, Fl. Perianu, R. Teodorescu), dar și o nouă discuție asupra tăblițelor de la Tărtăria, din perspectivă istoriografică (A. László).

Grupajul de articole dedicate complexului Cucuteni-Tripolie include 14 contribuții, variate prin tematica lor și modul de abordare al subiectelor. Dacă ar fi să ne raportăm la

elementele arheologiei factuale, putem constata existența unor contribuții care privesc așezările eneolitice, ceramica mediului cucutenian, plastica antropomorfă sau diverse tipuri de complexe.

Fără să ne propunem o discuție pe larg a fiecărui studiu în parte, merită să aducem în prim plan câteva dintre acestea. Spre exemplu, lucrarea tinerilor cercetători ieșeni, G. Bodi și F. A. Tencariu, care privește un lot de artefacte din situl cucutenian de la Războieni (jud. Iași), este un model de abordare pluridisciplinară, prin aceea că este discutată caracterizarea porozității ceramicii din perspectiva unui model matematic (p. 211-246).

Tot în rândul contribuțiilor interdisciplinare se încadrează și articolul semnat de A. Asândulesei și colaboratorii săi, care, pe baza scanărilor geo-fizice, aduc noi lămuriri la planimetria și organizarea internă a așezării eneolitice de la Cucuteni-*Dâmbul Morii* (p. 319-332).

De un real interes științific sunt și datele, publicate de M. Videiko și N. Burdo, despre o construcție monumentală din mediul tripolian și anume despre un posibil sanctuar de la Nebelivka (Ucraina) (p. 247-262).

O importanță cu totul aparte o are studiul cercetătorilor polonezi E. Trela-Kieferling și M. Woźny care aduc în atenția comunității științifice o serie de date extrem de interesante despre unele vestigii tripoliene aflate în colecțiile Muzeului din Cracovia (p. 435-462).

Tot în sfera Eneoliticului se încadrează alte două contribuții, privitoare la câteva artefacte metalice din mediul Gumelnița, precum și analiza unui lot osteologic uman din situl de la Alba Iulia – *Lumea Nouă*.

Un articol foarte interesant este și cel semnat de S. Popovici care discută unele elemente de comportament funerar de la sfârșitul Eneoliticului, prin prisma unei categorii aparte de obiecte – ace încovoiate din os -, întâlnite în nord-vestul Mării Negre și care pot fi considerate ecouri ale unor pătrunderi cauzaziene dinspre est (p. 519-538).

Dintre contribuțiile care abordează tematici conexe Epocii Bronzului, pot fi menționate: articolul unor cercetători polonezi despre un complex funerar al culturii Komarov și o analiză metalografică a unor pumnale specifice bronzului târziu din estul României.

Spre finalul volumului se întâlnesc două articole care privesc arheologia mileniului I p. Chr. Unul dintre acestea, semnat de profesorul sucevean Mircea Ignat, readuce în discuție un subiect interesant, referitor la cultura tumulilor carpatici, iar cel de-al doilea vizează un tipar de piatră atribuit secolelor VI-VIII p. Chr., descoperit în zona subcarpatică a Moldovei.

O contribuție interesantă este și cea semnată de B. P. Niculică care a adus în discuție o serie de informații despre Muzeul Țării Bucovinei, reflectat în publicația „Gazeta Bucovinei” (p. 627-642).

După această succintă prezentare a volumului, merită subliniată valoarea științifică a acestuia, care derivă tocmai din multitudinea studiilor reunite între paginile sale. Acest aspect reflectă, într-o mare măsură, și vizibilitatea științifică a profesorului D. Boghian, la a cărui omagiere și-au adus aportul cercetători din mai multe țări. Nu în ultimul rând, trebuie subliniată munca echipei editorial, care s-a preocupat ca volumul să îndeplinească cele mai înalte standarde științifice și să apară în condiții grafice excelente.

Mihaela BLAGOCIN¹

---

¹ blagocinm@gmail.com, masterand anul II, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Istorie.